

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ordonanța de urgență a Guvernului

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe

Având în vedere că eficiența energetică este un obiectiv strategic de importanță majoră la nivel european și național, fiind subiect al angajamentelor asumate atât la nivelul Uniunii Europene, cât și prin Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030 (PNIESC), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1076/2021, și prin Strategia națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050 (SNRTL) aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1034/2020,

Luând în considerare faptul că sunt necesare măsuri urgente pentru reglementarea activităților având ca scop eficiența energetică a blocurilor de locuințe pentru a stabili condițiile de finanțare a acestora în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune 2021-2027, pentru ca beneficiarii autorități publice locale să poată pregăti din timp proiectele și accesa fondurile externe nerambursabile,

Întrucât intervențiile ce vizează creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe beneficiază de o alocare financiară totală în cadrul programelor regionale 2021-2027 de peste 600 milioane euro, iar pentru lansarea apelurilor de proiecte aferente acestor fonduri este necesară reglementarea în regim de urgență a condițiilor de finanțare a acestui tip de intervenții, precum și a unui nivel sustenabil al contribuțiilor care trebuie asigurate de la bugetul autorităților locale sau al asociațiilor de proprietari,

Deoarece prin Planul național de redresare și reziliență sunt finanțate același tipuri de intervenții, fără obligația de a susține o contribuție de la nivelul autorităților locale sau al asociațiilor de proprietari,

Luând în considerare necesitatea de a corela instrumentele de finanțare din cadrul Politicii de Coeziune și al Planului național de redresare și reziliență, pentru a reduce decalajele dintre condițiile de finanțare și pentru a asigura utilizarea fondurilor disponibile prin Politica de Coeziune pentru eficiența energetică a blocurilor de locuințe,

Având în vedere că în absența reglementării condițiilor de finanțare pentru perioada 2021-2027 aferente Politicii de Coeziune se periclitează lansarea în primul trimestru al anului 2023 a apelurilor de proiecte ce vizează eficiența energetică în clădiri rezidențiale din cadrul tuturor celor 8 programe regionale, ceea ce poate conduce la nerealizarea țintelor asumate prin programe și la pierderea fondurilor nerambursabile alocate acestor intervenții, conform

articolelor 105 și 86 ale Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize,

Întrucât întârzierea apelurilor de proiecte ce vizează eficiența energetică în clădiri rezidențiale din cadrul tuturor celor 8 programe regionale va conduce la nerealizarea țintelor privind eficiența energetică a clădirilor și a ratelor anuale de renovare asumate prin PNIESC și SNRTL, respectiv creșterea graduală a acestei rate de la 0,69% la 3,39% în perioada 2021-2030 și la 3,79% până în 2040. Totodată, nu vor fi realizate țintele asumate pentru anul 2030 privind economiile de energie care trebuie realizate în sectorul renovării clădirilor, respectiv 0,83 Mil. tep și a emisiilor de CO₂, respectiv 2, 34 Mil. tone,

Deoarece finanțarea intervențiilor ce vizează creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe reprezintă o măsură urgentă de sprijin, necesară în contextul crizei creșterii prețurilor la energie și creșterii vulnerabilității populației, fapt care impune asigurarea unor condiții fezabile de implementare a acestor intervenții prin Politica de Coeziune 2021-2027,

Având în vedere existența cadrului legal necorelat în domeniul finanțării proiectelor de eficiență energetică din fonduri externe nerambursabile în cadrul programelor regionale pentru perioada de programare 2021-2027 în raport cu Planul național de redresare și reziliență, fapt care poate genera sincope și întârzieri în elaborarea proiectelor mature cu impact direct asupra nivelului de absorbție în cadrul programelor regionale,

Deoarece în lipsa unor măsuri urgente privind reglementarea unor condiții sustenabile de finanțare a proiectelor de eficiență energetică a blocurilor de locuințe există posibilitatea promovării unui număr redus de proiecte mature, precum și posibile întârzieri, blocaje și dificultăți în implementarea proiectelor, accentuându-se riscul pierderii resurselor disponibile alocate prin programele regionale, precum și impactul negativ la nivelul populației vulnerabile în contextul actualei crize energetice;

Luând în considerare că elementele sus menționate vizează interesul public și strategic, sunt o prioritate a Programului de guvernare și constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, pentru a nu genera întârzieri în implementarea de către unitățile administrativ teritoriale a proiectelor de eficiență energetică finanțate din fonduri externe nerambursabile cu impact asupra combaterii efectelor negative generate de creșterea prețurilor la energie, precum și în asigurarea utilizării angajamentelor bugetare nerambursabile alocate de Uniunea Europeană României pentru investiții în eficiența energetică, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență;

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 12 martie 2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 13¹, alineatul (1), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 13¹

(1) Prin excepție de la prevederile art. 12 și 13, finanțarea unor activități/lucrări de intervenție pentru creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe se poate asigura din fonduri europene, în conformitate cu regulamentele și procedurile de accesare a acestor fonduri și în condițiile stabilite prin documentele procedurale specifice implementării programelor prin care se asigură finanțarea unor astfel de intervenții, după cum urmează:”

2. După articolul 13² se introduce un nou articol, art. 13³, cu următorul cuprins:

” Art. 13³

(1) Prin excepție de la prevederile art. 12 și 13, finanțarea unor activități/lucrări de intervenție pentru creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe se poate asigura, pentru perioada de programare 2021-2027, din fondurile europene nerambursabile aferente Politicii de Coeziune, în conformitate cu regulamentele și procedurile de accesare a acestor fonduri și în condițiile stabilite prin documentele procedurale specifice implementării programelor prin care se asigură finanțarea unor astfel de intervenții, cu asigurarea următoarelor cote de cofinanțare:

a). în cazul regiunilor mai puțin dezvoltate:

- i. 90% din fondurile europene nerambursabile și din alocații de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul programelor, conform ratei de cofinanțare stabilite prin deciziile Comisiei Europene de aprobare a programelor;
- ii. 5% din alocații de la bugetul de stat în limita sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul Ministerului Finanțelor, reprezentând contribuție suplimentară de la bugetul de stat față de contribuția prevăzută la lit.a) pct.i.;
- iii. 5% din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale și/sau din alte surse legal constituite, precum și din fondul de reparații al asociațiilor de proprietari și/sau din alte surse legal constituite. Cota de contribuție proprie a autorităților administrației publice locale se stabilește pe baza documentelor procedurale specifice implementării programelor și nu poate depăși 3%.

b). în cazul regiunilor mai dezvoltate:

- i. 90% din fondurile europene nerambursabile și din alocații de la bugetul de stat și din bugetele locale, în cazul regiunilor mai dezvoltate, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul programelor, conform ratei de cofinanțare stabilite prin deciziile Comisiei Europene de aprobare a programelor;
- ii. 5% din alocații de la bugetul de stat în limita sumelor prevăzute cu această destinație în bugetul Ministerului Finanțelor, reprezentând contribuție suplimentară de la bugetul de stat față de contribuția prevăzută la lit.b) pct.i.;
- iii. 5% din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale și/sau din alte surse legal constituite, reprezentând contribuție suplimentară de la bugetul local față de contribuția prevăzută la lit.b) pct.i, precum și din fondul de reparații al asociațiilor de proprietari și/sau din alte surse legal constituite. Cota de contribuție proprie a autorităților administrației publice locale, reprezentând contribuția suplimentară de la bugetul local, se stabilește pe baza documentelor procedurale specifice implementării programelor și nu poate depăși 3%.

(2) Cota de contribuție proprie a autorităților administrației publice locale prevăzută la lit a) pct.iii și lit.b) pct.iii se stabilește pe baza documentelor procedurale specifice implementării programelor și se aprobă prin hotărâre a consiliilor locale, respectiv ale consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, după caz.

(3) Autoritatea publică locală aduce la cunoștința asociației de proprietari posibilitatea finanțării activităților/lucrărilor în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2), criteriile de acces la acest program de finanțare, precum și cota de contribuție ce revine asociației de proprietari, astfel cum acestea sunt prevăzute în documentele procedurale specifice implementării programelor, cu respectarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(4) Pentru a putea accede programele de finanțare destinate lucrărilor de creștere a performanței energetice a blocurilor de locuințe, hotărârile asociației de proprietari de a mandata autoritatea publică locală în vederea realizării activităților/lucrărilor de intervenție prevăzute la alin. (1), precum și cu privire la cota contribuției fiecărui proprietar la fondul de reparații trebuie luate cu respectarea dispozițiilor art. 51 din Legea nr.196/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor, cu modificările ulterioare.

Art. II.

(1) În termen de 30 de zile de la aprobarea prezentei ordonanțe de urgență se aprobă normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.158/2011, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.

(2) La data intrării în vigoare a ordinului prevăzut la alin. (1), art.35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

PRIM MINISTRU

Nicolae Ionel Ciucă